

Apare în 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteană.

ABONAMENTULŪ
Pe an 3 fl., pe 1/2 an 1 fl. 50 cr., pe 1/4 an 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe an 7 franci.
Prețul e a se solvi înainte.

Nr. 11.

Bistrița, 1/13 Iunie 1894.

Anul IV.

Bălaurul.

(În credința poporului român).

(Fine).

V.

Șerpele fiindu năsdravenu elu se consideră de geniul omului. Ci șerpele negru este „geniu rău“, iar cel alb, ce se ține sub talpa casei, este „geniu bun“ și pre care Românul nu vre se-lu omore. De aci la anticul Roman: „Genius niger“ et „Genius albus“. Pindaru numește pre acestu geniu de casă: „Daimon genetlios“. Horatiu în Ep. II 2: „Scit genius, natale comes, qui temperat astrum.*)

Credința poporului nostru în puterea, ce o are Bălaurul la portarea vremurilor, este forte viuă. Poporul crede în așa numiți „Șolomonari“, ființe, cari prin farmecul loră suscită pre Bălauru, ca să se sue în înaltul ceriului și să conducă grândina și fortuna.

Ce sunt Șolomonari și de unde e numele loră? Probabil, că acestu nume se trage dela Greci și Romani, cari atribuiu sôrelui — de aci „Solimantia“ — ad. lui Apollone, farmeculă preste elementele naturei, când scimă cumă profetul Tiresias (veđi Antigone de Sofocle) prin paserile sale cunoște vóia și oracele lui Apollone pithiculă și estu modu esistă ôre care știință areană-misterioasă între ômeni și paseri. La Romani, astfel de ființă aflăm în „Jupiter pluvius“, iar măestria — farmeculă — de a conjurá norii s'a numit: „Aquilium“. Mercuriu — Hermes — potea farmecă apa și a o scóte din pământu cu vérga sa divină — fărmedătore. Șolomonari — dela regele evreu „Solomon“, care după tradițiune ar fi avut darulă a vorbi cu paseri și animale, încă este numai o hipotesă!...

Credința, că Șolomonari potu conduce și înfrênă vremea, este, fraților Romani, intru tóte dela renumiți nostri străbuni din Italia! La Pliniu (H. nat. I. 17) cetima: „Cum averti carmine, grandines credant plerique cuius verba inserere non equidem serio ausim!“ Seneca éráși: „Rudis adhuc antiquitas credebat et atrahi imbres cantibus et repelli.“ — Va se dică Românulă vorbesce, că Șolomonariulă avendu carte misterioasă și vérgă de trestia se duce la loculă unde se ține Bălaurulă și lovindu laculă séu marea cu trestia, începe a ceti din carte până asudă și în urmă Bălaurulă apare din apă, iar Șolomonariulă suindu pre elu călare, se înaltă ambi în înaltul ceriului și conducă ambi fortuna sêlbatică unde vreu și încătrău suntă mâniși. — Poporulă nostru, mai cu sémă véra, se teme și vorbesce desu de Șolomonari. Câți cerșitori, câți vagabunđi și trași, impiuși prin lume și prin țeră, toți suntă persone rele, ființe funeste, toți suntă Șolomonari! — În urma unei fortune și grândine ômenii și babele sciu se inventeze felu de felu de povesti despre Șolomonari. „Că uite — dicu ei — a fostu unu omu, ce a umblat a cere și întrându la Eliă găzduculă și cerendu-i unu picu de lapte, se mance bietulă omu, acesta l'a gonit din casă. Și lelea Dochiă dice, că l'a vedută pre acelă omu, când a eșitu din casă, cum s'a uitat de trei ori la ceriu și dice că a disu: Lasă tu numai, că-i vedé tu cine sum eu!“ — Și dice, că după améđi s'a iscatu o vreme grea și a picat o ghiată și holdele lui Eliă găzduculă și cucuruzulă le-au bătut ghiată, câtu n'au rēmasu numai loculă golu. De acestea povesti facu ômenii superstițiși prin satu, când bate ghiată.

În fondu Bălaurulă este principiulă și geniulă

*) Comiculă Menandru: „Apanthi andry symparistatai evthys genomeno mystagogos tu vin agathos“ etc.

aerului atmosferic, a apelor, norilor și lucrurilor ascunse ca a comorilor etc. De aci purcedând, înțelegem, printru povestile noastre naționale aflăm pro Bălauru încuibându-se în fundul unui fântâne, seu la isvorul de pre muntele Dinelor. În cartea „De Natura“ alui C. Mekenberg apărută pre la 1350 se descrie Bălaurul în modul următor: „Bălaurul e unul din cele mai monstre animale pre lume; elu este veninos și poșede la capu coronă și când fuge scote limba. „Augustinus“ ne spune, că elu locuiesce bucuros în adâncimile pământului și când simțesce, că timpul e fortunosu, se ridică de asupra și sboră în aeru, despiciându-lu cu aripile sale cele colosale. Aripile lui sunt de pele, suntu forte mari și scicănă cu ale lilieciloru, i. e. cu a Satanei picturiloru celebrii. Unde stă elu strică aerul prin suflare și omoră pre unde trece, ori ce-i vine în cale.

Admirabilă coincidență cu cântecul copiiloru:

„Ești Bălauru din pământu
„Că s'o pornitu Domnul vântu; —
„Sai în susu
„Că nu ești ursu,
„Sai în josu
„Că nu ești moșu!“

În apocalipsul Stului Ioană (C. 12) cetim: „Și s'a arătată altă semnă în ceru și ecă unu Draconu mare, la vedere ca focul, avându șapte capete și dece corne și șapte cunun pre capetele lui. Și coda lui trage a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pre pământu; și draconul a stătut înaintea femeiei, celei ce avea se nască, ca născându ea elu se mânance copilul ei“ etc. etc. Dina elină „Latona“ era mereu urmărită de unu Bălauru.

VI.

Fantasia umană și spiritul creativu a lumii imaginătoare a poporeloru, dar a poporeloru culte, s'a ridicat preste lumea creată esistentă — preste esistența organică cosmică și luându tipul și figura celor mai superbe și marcate animale resp. ființe, pre caru compunându-le în una ființă, făcându unu singuru tipu — au obținut unu felu de ființă estra-mundană și afară de lumea organică creată. Omul, corona făpturiloru, leul regele animaleloru, taurul ferocel patrupedeloru, șerpele aprigul și nădravenu tărăitoriloru, vulturul (pajura) nădravenu și regele sburătoareloru din aeru — acestea specii de animale întrunite în unu singuru animal în genere ne-au dată figura mitologică și legendică de Bălauru!

Cu tôte acestea pre Bălauru nici de câtu nu ni-lu putem escugetă ca lipsit de aripi și de corp șerpeic; nu ni-lu putem intipui fără forma șerpelui, — acésta formă este ea: o conditio sine qua non, ca unu postulat pentru figura basmică, numită Bălauru! Și la tôte gințile și rassele acésta figură a jucat rol și érași cu

acésta figură putem dice, că au trăit poporele în cursul vieții lor legendice seu eroice și istorice. La poporele cele mai cu cultură pre pământu, vedem cum acéstu monstu din lumea poesiei eroice și din istoria aventuriloru epice, residză pre plaiurile și pre locurile poetice ale țerei lor. Și nici o vitegiă, nici o faptă eroică, nici unu act nădravenu nu este și nu sunt ca celea cu Bălaurul. A învinge pre Bălauru și pre Smeii povestiloru moderne este o faptă, ce eschide ori ce altă faptă și a te luptă cu acestea ființe nu e dată decâtu numai celoru nădraveni — eroiloru „Semi-đei“ grecceși și Feților-Frumoșii din povestii! —

Și chiar din acésta luptă resultă, că Bălaurul ar fi unu inimicu, unu Monstu contrariu — unu „antidikos“ și unu „antichimenos“ pentru omenime! Și chiar de aci resultă, că elu este unu elementu din lumea spiritelor rele și contrare, că elu este adecă o figură din lumea diabolică seu satanică; că elu este unu spiritu residentu și esistentu pre pământu, intrupat însu în trupul unei compusețiuni de animale, în carea compusețiune tipul principalu ilu face figura de șerpe; elu este suvenirea figurai demonice în forma de șerpe din Paradisu, elu este antidicosul și antichimenosul pentru omenime. „Și s'a mâniat Draconul asupra femeii și a plecatu se facă resbelu cu ceialaltii din séménța ei, cari păzescu ordinul lui Dđeu...“ (Apoc. c. 12, v. 17). În rugăciunea: „Acathistul D-lui nostru Isusu Christosu“ aflăm acestea: „Isuse, pre dulce Christose, Isuse, scote-mă din mâna Beliarului, celui înșelătoriu, Isuse... etc.*) Și în altu locu: „Isuse alu meu prea dulce, scote-mă din mâna Bălaurului!“**).

Bălaurul residză pre pământu. Elu este în lume, elu trăiesce între ómeni. Elu este unu Monstu din lumea demonologică, care însu petrece numai pre pământu și ucisú fiindu, are sórtea, se ajungă și elu în locuințele infernale, cum a ajunsu Minotaurul ucisú de Tescu și pre care în Infernu ilu vedu poetul Dante. Residându o atare féră obscenă și crudă, unu atare Monstu fiorosu pre pământu, ar fi fostu vai și amarú de beata omenime, când ea nu ar fi fostu înzestrată cu unii eroi și bărbați voinici, cari se se încumete a dá peptu cu atari ființe selbatice și pline de gréță, cum au fostu și suntu Bălaurii! Dar ce nu face omul? . . . Elu e mai tare decâtu tôte pre pământu, — elu se luptă și cu Bălaurul. Cine se nu stimeze pre o atare făptură și se nu o premărescă, — însu cine se nu admire mâna misteriosă și divină a aceluia, care făcu pre acésta făptură?

Bălaurii ori cum, ei au fostu totu atâtea calamități pre pământu. Dincóce unul ține calea la peregrini, altul păzesc vreo comoră, dincóce unul păzesc nesce isvóre de apă, dincóce neșce vite frumoșe, iar altii, reședú — după povestile noastre naționale — în fundul

*) Acathistul prea santei Nascătoare de D-đeu ed. Sibiu. 1892 p. 208.

**) Ibid. pag. 203.

fântânilor, nelăsându pre 6meni s6 sc6t6 ap6 pentru a-și st6mp6r6 setea, numai d6r6 sub condițiunea, dec6 i se va d6 în totu anul6 — ori în t6t6 luna, c6te o f6t6 virgin6 din acelu orașu, satu ori cetate. In acestu punctu de vedere B6laurul6 nu este, dec6tu unu „Sfinxu“, unu „Baal6“, unu „Molochu“ și mai alesu, elu este unu „Mino-tauru“, care pretinde și dorește sacrificie crude de 6meni vii și înc6 de jun6 și june fragede în fl6rea tinereței. Ma, în ast6 privinț6 elu este simbolulu unui D6u de s6re ca Amon, Baal, Jupiter, Ormuzd și Ra; elu este Jupiter — demonulu — (Jupiter sub figura demonului) care ceru dela regele romanu, Numa Pompilius, capete de 6meni. — Ma, în ast6 privinț6 elu are natura Smeiloru basmici, care nu r6piau nimic6 de pre p6m6ntu mai cu doru, ca s6 duc6 în ț6ra lor6, ca pre fetele frum6se și înc6 fete alese, ca pre cele de împ6ratu. Și ca fetele s6 fi6 salvate și readuse din ț6ra Smeiloru 6r6și la curțile și vetrele p6rinteșei, era lips6 de anu-

miț6 voinici — și n6sdraveni — cari nici nu lipsiau, ca unu Siegfried cernosul6 din tradițiunile Germanilor6, ca unu F6t6 frumosu, ori Piperușu Petru din povestile rom6ne.

B6laurulu dar6, este unu nume mitologicu f6rte vechiu, elu este cuv6ntulu limbei celei mai culte, a limbei, de unde este l6g6nul6 culturai și sciinței a limbei, de unde s'au r6sp6nditu fix timpurilor6 antiei și au 6mplut6 p6m6ntulu, locuindu-lu și poetis6ndu-lu cu datele, credințele, poesia și mitologia lor6 frum6s6 și clasic6. Elu este dar6 și la poporul6 rom6nu cel6 mai vechiu nume și tipu basmicu, dar elu este și cel6 mai clasicu nume pentru Rom6nu, transpl6ntat6 înc6 din timpurile, c6nd Dacii st6p6n6iau acestea locuri și c6nd nice nu visau s6 cad6 sceptrulu romanu și s6 fi6 estirpiți mai în masse sub gravitatea n6sdrav6n6 a Romei glori6se. — — —

S. P. Simonu.

C6nd nici în minte nu-mi venia.

*C6nd nici în minte nu-mi venia,
S6 te mai ved6 vr'odat6,
De ce-ai eșitu în calea mea,
Ființ6 adorat6?*

*De ce 'nainte mi-te-ai pus6
S6 te privesc6 în faț6
Și-apoi p6șind6 încet6 te-ai dus6
In umbletu-și m6r6ț6?*

*In urma ta am c6utat6
Se ved6, de vei 6t6rce;
Tu calea 'ți-ai continuat6
Cum firul6 l6n6 se t6rce.*

*Am stat6 6mm6rmurit6 pre loc6,
P6n' te-am perdut6 din zare
Și-atunci numai simț6 iar foc6
C6 'n inima-mi resare.*

*Doriam o vorb6 s6-ți vorbesc6,
S6-ți spun6, ce me nuncesce,
C6 chipul6 ț6u cel6 6ngeresc6
Ființ6-mi predomnesce.*

*Dar tu te-ai dus6 . . . eu am r6mas6
P6truns6 de jale-ad6nc6,
Și nu puteam se fac6 unu pas6,
Eram par' c6 de st6nc6.*

Onițu.

Jur6m6ntulu Leoniei.

Romanu de Percy Golding.

Traducere de **G. C. B6rnulescu.**

(Urmare)

— Iți cred6 și voiu face ce poftesei. D-đ6u s6-mi ierte, dac6 lucru r6u.

Cu mulțumire s6rut6 Leonia faț6 sb6rcit6 a beatr6nei.

Gr6bindu la Syna îi 6mp6rț6și rezultatulu bunu și apoi 6nv6lind6 copilulu în o acoperit6re de flanelu de col6rea rosei, ilu lu6 în brațe și gr6bi la contesa, ce o aștepta cu neast6mp6r6.

— Totuși vii în urm6? — vorbi ac6sta f6r6 a presimț6, c6 micuțulu 6nf6șat6 e nepotulu ei.

— Micuțulu nu ar fi de a-lu aduce 6nainte, contes6.

— Cu t6te aceste acum e aici, — r6spunse con-

tesa privind6 cu uimire la haina cu dantele a acestuia.

— Da, mum6-sa e în 6mprejur6ri bune, — observ6 Leonia cu linisce.

— Ce copil6 dr6g6lașu! — esclam6 contesa lu6ndu-lu în brațe. — Ce tr6suri nobile; nici c6nd n'am v6đutu unu copil6, care se-mi aduc6 aminte aș6 de bine de Syna mea; tocmai aș6 unu p6r6 negru a avut6 ea, c6nd a venit6 în lume.

Leonia își l6s6 ochiul6 la p6m6ntu.

Contesa f6r6 a sci c6 d6nsa se bucur6 de nepotulu s6u vorbi nepreocupat6 mai departe: — Aș6 vr6 s6 fac6

cunoscința mamei acestui micuțu, aceea trebuie se fiă ceva extraordinară.

— Cu părere de rău contesă, aceea-i cu nepuntință, deore-ce medicul i-a ordinară strinsu ca să se păzescă de orice iritare.

În acestu momentu intră Margareta aducându thea, prăjituri și oue privind cu sfidă la contesa.

Acesta însă o întrebă în tonu domol: — Acesta-i nepotul d-tale, mătușă?

— Da, contesa, — îngână Margareta închinându-se în unu modu stângaci și înspăimântată aședă thea pre mesă.

— Poți fi mândră de unu copilă așa drăgălașu. Credă că și-a fi de rașimă la bătrânețe.

— Până atunci potă fi pulvere și cenușă. — Thea e aici, domnișoră Leonia.

Betrâna eși schiopătându din odaia cu bucuria în față, că a putut scăpă, să nu cășuneze cu purtarea ei vre-o bănuială.

— Ce plăcutu e aici, — observă contesa rumpându o rosă de pre trandafirul dela ferestă. — Unu adevăratu paradis micu. Mi-ar plăcē să fie lady Syna aici, ea să mă conducă pretutindenea. Cu toate aceste ași putē eu petrece aici vre-o lună de zile!

— Decă numai te-ași vedē dusă odată de aici! — gândia Leonia când și-a fostu golită thea și când contesa nu mai făcea pregătiri de plecare.

În fine contesa se redică de pre scaun și luându-și adio adause: îți mulțumesc pentru ospitalitate, domnișoră Șorley și te rogă a spune ficei mele câtu de rău îmi pare, că nu o am aflată acasă și că dorința mea e, ea să nu mai facă preumblări mai lungi fără însoțirea d-tale. Acum nu potă acceptă până se va reîntorče, căci trebuie să grăbescă la părintele meu morbosu.

— Mulțumită lui D-șeu! — gândi sērmăna Leonia, apoi răspunse: — voiă împărtăși Synei toate cele ce mi-ai spusă, contesă.

— Mulțumită lui D-șeu, primejdia a trecută! — murmură tineră fată la depărtarea contesei; cu toate aceste i se umplură ochii de lacrimi, căci faptul, că era complice la minciuna jucată înaintea contesei i era o pētră pre inimă.

În acestu momentu intră Margareta și privind cu grijă la Leonia dīse: Ce vedu — lacrimi? Pentruce și-ai dată vōia la acea minciună? E rușinosu lucru din partea lădei Syna să te astringă se-i ajuți a-și înșelă părinții. Cum pōte fi așa pēcătōsă, ea, carea e și mamă?

— Nu ajută nimicu, Margareta, a-i aduce acēta înainte. Urma va alege. Barem de-ar fi datu D-șeu să fiu scutită de acēta răspundere.

— Ascultă-me, dragă, vomă avē să o pășim cu tăinuirea noastră. Decă lady Syna e măritată în adevēru, atunci ar trebui să mărturisescă mamei sale adevērul. Eu-sū numai o simplă femeia bătrână, însă atăta îmi spune consciința, că o damă, care se rușineză a recunōsce

că e soțică și mamă, trebuie că și a perdată totă frica de D-șeu. Așa, acum mi-am spusă părerea. Vedū, că te supără vorbele mele, înse nu vei putē dice celū puținū, că nu și-am atrasă atențiunea la acestu lucru.

— Sciu, că-mi voesci binele, Margareta, și-ți mulțumesc din inimă, dar imputarea nu mai are valōre, deorece nu mă mai potă dă înderēptă. Trebuie să-i rămān credincioasă; tradarea din partea mea ar îngreună numai starea lucrului.

XIV.

Contele Devaux petrecea încă totū în Derbyshire pretextându, că voescă a întreprinde o vânătoare de pescuitu, în realitate însă cerca cu ori-ce prețu să afle secretul din casa Leoniei.

— La draci, aceste trențe îmi zădărnicesc planurile, murmură elū mai de multe ori, când vedea perdelele fine de molu, ce acoperiau ferestrite. Ba nu potea vedē nici barem o ființă din acea casă.

Odată însă i succese a întâlni pre bătrâna Margareta, când acēta într'o dimineță mergea în piață și o agrăi: — așadara domnișora d-tale și lady Syna și-au prelungitū petrecerea loră aici? Nici nu-i mirare, că se simțescū atātu de bine în acestu șinutū atātu de drăgălașu.

— Damele facū ce vreu fără să te privescă ceva pre d-ta ori pre mine, domnule! — răspunse Margareta seurtă.

— Dōră nu te-am ofensatū? și luându din buzunarul peptarului o monetă de aur și întinđendu-o bătrânei continuă: aide, facemū pace și primesce acēta bagatelă ca dovadă pentru simțemintele mele de amicitia.

— Nu te cunoscū, domnulū meu și n'ai nici unū dreptu de a-mi oferī aurū; păstrēză-lū mai bine pentru vre-unū cersitorū, ce-ți va venī în cale, — răspunse bătrâna depărtându-se cu capul rădicatū.

— Blăstămată strigōic bătrână! — murmură Devaux: cu toate aceste portarea ei îmi dă curajū și acum la lucru! Vedū o ferestră deschisă, acēta ocaziune trebuie folosită.

Luându o scară din apropiere, o propti la ferestră dela odaia Synei, în care ședea acēta cu copilulū ei și cu Leonia, ce era ocupată cu unū lucru de mână.

Abia sui contele căți-va fustei, când lovindu-se la unū genunche nu-și potū ascunde unū micū gemetū de durere.

— Ce a fostū acea? — gândi Leonia și fără a dice unū cuvēntū cătră companiona ei grăbi la ferestră. Cine potū descrie spaima ei când vedū capulū unui bărbatū; dar luându iute o hotărire înpinse scara așa, că acēta dimpreună cu contele se resturnă la pământū.

După-ce a vedutū, că pretinsulū tălharū nu și mai încereă noroculū de a străbate, ei se departă schiopătându, fără a fi cunoscutū în acela pre conte, se întorše la patulū Synei ca și când nu s'ar fi întemplatū nimicū.

— Ce șgomotū a fostū acela? — întrebă acēta.

turburată, mi s'a părutu ca și când ași fi auđitū unū pocnetū. Uită-te nițelū, te rogū.

— Nu-i nimicū, — răspuse Leonia, uitându-se pre feréstră cu spaimă, — vântulū a răsturnatū o scară, acum însă totulū e în linisce. — Ce caracteristicū, cugetă dēnsa aședându-se pre scaunū, în intréga viéță nu am auđitū sē se fi întēplatū aici vre-unū furtū.

— Ești atātu de palidă, ți se Margareta, când după câteva ore se scobori Leonia, ca se vedă, decă este preste totū incuiatū cum se cuvine. Ce-i? E bolnavū copilulū?

— Nu. Lady Syna și copilulū se află bine, dar gâdescce Margareta, unū bărbatū a aședatū scara din grădină la feréstră și a voitū sē între în lăuntru.

— Nu se pōte dragă, trebuie că ai visatū. Eu-sū preste 60 de anī aici în Dovedale și încă nu am auđitū nici odată sē se fi întēplatū aici vr'unū furtū.

— Te asigurezū Margareta, nu mē înșelū, fiindcă eu l'am restornatū cu scară cu totū.

— Atunci de sigurū e mortū! Ți se Margareta spăriată de acēsta împărțășire curiosă.

— Ba, l'am vēđutū depărtându-se. Dacă te vei uită pre feréstra odăiei de locuitū, poți vedē încă și acum scara restornată pre érbă.

După-ce s'a convinsū bătrāna despre spusa Leoniei țise clătindū cu capulū: Așa ceva încă nu s'a întēplatū și numai așa imi potū espicā lucrulū: Este sciutū, că noi avemū aici o damă nobilă și tălharulū a gānditū, că aici în căsuța nōstră pōte găsi aurū și giuvaere. Voiū incuiā ușile cu îngrijire și voiū lāsā se ardā luminaarea tōtā nōptea.

— Mi frică, că va veni érašī — țise sermana Leonia tremurāndū.

— După întēmplarea de astăđi cu scara n'ași potē crede, o linisci Margareta; lady Syna însă nu trebuie se afle despre acēsta nimicū, căci spaima i-ar potē stricā.

— De sigurū, ei i-am și spusa numai atāta, când m'a întreatū ce sgomotū e, că vântulū a restornatū scara.

— În acēsta nōpțe trebuie sē facemū tōte preparativele trebuincioșe, ca sē ne putemū scuti de orțce conturbare nocturnă.

Margareta incuiā cu îngrijire tōte ușile, apoi armatā cu unū sgădăritorū în focū se aședā în patū.

Leonia încă n'a pututū dormi lungū timpū, în urmă însă unū somnu dulce și liniscitū i-a adusū pacea și delăturarea tuturorū grijilorū.

XV.

Trecură trei lunī, decând lady Syna devenise mamă. Dēnsa și Leonia sē aflau érašī în Londra.

Contesa jela pre tată-sēu, care murise. Vederea ficei sale o implū de grijī și țise: Ești atātu de palidă și slăbită, dragă, încātū me prinde o grijă. Schimbarea aerului nu ți-a făcutū nici unū bine. Gāndeam, că vei fi mai veselă, dar nu vedū pre buzele tale nici urmă de zimbetū.

— Sum obosită de cale, mamă, și afară de aceea supērarea face pre orțcine palidū.

— Dar tu ești mai multă decātū palidă, scumpă, tu prospiciezi, ca și când acum de curēnd ai fi avutū vr'unū morbu.

— Se aibă vre-o presimțire ore? — gāndi Syna înspăimēntată, dar vorbele următore ale māne-sa o făcură sē se convingā, că observările ei suntū lipsite de orțce presimțū.

Bucuriā, bucuriā nespūsă implū inima Leoniei la scirea, că George se reintăorce din străinătate.

Elū se întorse mānatū de dorulū de a revedē pre aceea, pentru care a fostū fugitū de patria lui.

— În fine! — Esclamā elū, când intrā érašī în casa din Belgravia.

— Ce fericitā-sū de a te revedē érašī! țise contesa îmbrăcișāndū-și fiulū cu mândria de mamă. Acum vei rămāné la noi, așa e?

— Unde-i tata? întrebā tinērulū bărbatū, — și sorā-mea și amica acelei-a? adause în pripă cuprinsū de o frică repentină, că Leonia pōte sē nu mai fiā aici.

— Tatā-tēu e în parlamentū, nu am gānditū că vei sosi așa curēndū; dar Syna e aici.

George îmbrăcișāndū pre sorā-sa îngānā: Unde-i prietina ta — întelegū, domnișōra Șorley?

— O, Leonia? E în odaia mea, am fostū amēndōue în Dovedale și numai acum ne-amū rentorsū, ca se fimū de față la sosirea ta, răspuse lady Syna.

— Aerulū de acolo, precum se vede, nu ți-a înbojoratū obrajii, țise George privindū cu frăgeđime la sorā-sa.

— Atunci ne potrivimū frate, fiindcă și tu prospiciezi, ca și când ai fi făcutū din nōpțe đi, replicā Syna glumindū.

— Așa o fi și fostū în graba cea mare cu care venit cātră casă.

Cum bătea inima Leoniei, când auđi vōcea lui George! Și tremurā în totū trupulū, când dēnsulū pre neacceptate stete înaintea ei și o agrāi cu cuvintele: — n'ai nici unū cuvētū de binevenire pentru mine?

— Eu — am fostū cufundată în gānduri, răspuse tinēra fatā roșindū.

— M'am rentorsū. Am venitū, Leonia, ca sē te stringū în brațe și se-ți spunū, că fără tine nu potū trăi.

— Taci, te conjurū! Ce ar gāndi despre mine mama d-tale și lady Syna, decă ar auđi vorbele d-tale?

— Ce ar potē gāndi alta, decātū că tu esti unū mǎrgăritarū și că mi-ai robitū întregā inima.

— Contesa nu mi-ar ertā una ca aceea niciodatā; dorința ei este, că d-ta sē-ți alegi o persōnă corespuđētore statului d-tale.

— Respectezū pre mama fōrte multū, însă alegerea soției e lucrulū meu, — contrariā tinerulū cu hotărēre.

— Dar cu tōte aceste nu vei lucrā de sigurū în contra dorințelorū ei!

— Dăcă voiă potē încunjură acēsta, nu; cu tôte aceste însă sum convinsă, că mama va cedă, când va vedē, că e vorba despre fericirea vieței mele. Voră fi, ce e dreptă, de a delătură unele pedecī, însă nu de cele nedelaturabile, numai dăcă vomă remănē credincioși unulu altuia.

— Cătu de falsă și de réu mē va judecă tótă lumea! Gândesce, că d-ta ești fala părinților d-tale.

— Gândescū numai, că tu-mi ești totulă, răspunse George stringēndū la peptă pe tinera fată și acoperindū-i buzele cu sērutări.

— Lăsă-mē sē mergū, — șopti ea încercându-se a se eliberă din brațele lui.

— O scumpa mea, dăcă ai sci, cătu de multă am doritū acestū momentū, în care se te potū stringe érašī la peptulă meu. Tu ești primulă și uniculă meu amoră?

— Poți se-mi jorī? — țise Leonia cu seriozitate.

— Da, îți jorū! Ce-i dreptă, că în treacătu am admiratū pre acēsta orī pre accea, dar ce-i amorulă am învțătă numai decând te cunoscu pre tine!

— Dăcă ași fi egală cu tine în rangū și averi, atunci cătu de fericitā m-ași ține cu amorulă tēu; așa însă mē vedū pre o tréptă atātu de dejosū și mi frică se nu-ți cășunezū nefericire. Tată-tēu e ună omū rigorosū și mi-ar putē face în urmă multă réu.

— Elă e ună omū dreptă, iubită, și mē iubesece cu multă mai multă decātu se-mi denege unica dorință din vieța mea. Nu te teme, dăcă va trece fortuna cea de ântăiă, atunci totū lucrulă va fi pusă la cale.

— Vorbesei cu atātu nădejde, iubite George, încātu tótă îndoială se stinge în mine, — vorbi Leonia cu unū zimbetū plinū de fericire.

— Faptulă, că îți potū însuflă curagiū, imi împlinesce ultima mea dorință. Trebuie sē ne succedă a potē învinge tôte obstaculele.

Cufundați cu totulă în fericire vorbeiau ambi amanți deșertându-și inimele după o despărțire atātu de îndelungatā și uitându eu totulă, că timpulă înaintéză și că afară de dēnsii mai suntū ómeni.

Ei erau așa cufundați în vorbirea loră, încātu nu auđiră pașii ce sē apropiau și numai când lady Syna stete înaintea loră cu ochi fulgerători și când la vederea Leoniei în brațele lui George esclamă: — Leonia Șorley, mē rușinezū de d-ta! — sări Leonia spăriată și cu ochii încremenii sta înaintea Synei.

XVI.

— Retrage-ți cuvintele, Syna, — esclamă George. — Leonia e mirésa mea!

— Acea nu pôte fi adevératū.

— Îți dau cuvēntulă, că-i adevératū — contrariă George cu seriozitate.

— Atunci te rogū de ertare, am fostū uimită și ofensată totodată, că Leonia a avutū față de mine atātu de puțină încredere. — Pentru-ce nu vorbești Leonia?

adause Syna cuprinsă fiindū de o frică repentină, că copila ofensată ar potē-o tradă.

Cătu de puțină scia prețui Syna natura nobilă și plină de abnegațiune a Leoniei!

— Cum ți-am pututū împărțăși acea, ce eu însumi n'am sciutū! — îngănă acēsta; — eu nu mi-am potutū închipui, că amorulă lui George ar fi așa profundū și că s'ar reintorče érašī la mine.

— Pentru amorulă meu mi-am părăsitū țera, dar nepotēndū-lă năbuși, m'am rentorsū érašī. Aide Syna și fit aliata noastră! Nime nu sci cătu luptă și suferință am avutū a îndură. Ea-i ună ângeră în curățeniă și în nevinovățiă. Ea m'a alungatū din apropiarea ei, fiindcă a fostū prea nobilă a primī amorulă înainte de ce a premersū proba despărțirei.

— Ce voră țice părinții nostri, George?

— Trebuie se-mi ajuți a căscigă învoirea loră. Tu te pricepi sorióră a întorče pre tatălă nostru după vóia ta.

— Voiă face ce voiă putē, numai mi frică, că tu dai prea multă importanță influinței mele. Totū lucrulă mi se pare că a venitū așa de pre neasceptate, încātu am trebuință de timpū, ca sē potū chibzui, cum trebuie puse la cale tôte.

— Nu ne vomă grăbi, — se rogă Leonia — și deocamdată vomă ascunde dinaintea ómeniloră foculă amorului nostru.

— Nu potū trăi mai multă fără tine, Leonia, și trebuie sē căscigămū învoirea părinților la căsătoria cătu numai se va potē mai curēndū.

— Sum de o părere cu Leonia, — țise Syna; — orice grabă ar fi o neprecauțiune. Este în natura bărbățiloră a năvăli înainte fără a cumpăni urmările.

— De când ești tu atātu de înțelptă? — contrariă George zimbindū. — S'ar părea, că vorbești din esperință.

Syna deveni palidă la aceste vorbe de glumă alui George.

Când dēnsulă eși din odaiă, ca sē salute pre tată-seu, dēnsa țise cătră Leonia: — Dă uitărei cuvintele mele pripite de mai înainte Leonia. Am gânditū, că George are gânduri rele, când te-am vedutū în brațele lui și accea m'a revoltatū. Credū că me pricepi?

— De sigură — te pricepi; cu tôte aceste însă mē judeci greșitū. Ambițiunea mea nu mi-ar fi permisū nicideând de a-mi destăinuī dragostea cătră unū bărbatū, dăcă n'ași fi fostū convinsă despre onorabilitatea planuriloră lui. Pre unū trădătorū ași fi în stare a-lū nimici fără milă!

Ochii Leoniei flăcărău de iritațiunea momentului și cum sta cu capulă rădicatū cu ambițiune era atātu de grațiosă, încātu Syna o privia cu admirațiune. — Ești o eroină întrupată; nicideând n'ași fi gânditū, că poți fi așa de primeșdiósă. Vai de acelu bărbatū, care

ar îndrăsnii a te ofensă! Credă, că pre ună atare ai fi în stare a-lu omori.

— Și pentru ce nu? Ași fi pre deplină îndreptățită. Punemă casulă, că cineva ar veni și ar voi a te ucide, ce ai face d-ta?

— L'ași luă pre dinainte, decât așa potē.

— Și cu câtă mai puțină cruțare merită ună mișelă, care nimicesce onōrea unei femei și o calcă în pulvere și o face obiectă de dispreț? Mōrtea ar fi pentru ună asemenea omă o pedepsă prea domōlă. Acēsta-i părerea mea în acēsta privință.

— Pagubă, că nu mulți gândescă ca d-ta, — suspină lady Syna, — atunci ar fi în acēsta vieță mai puțină năcaz și mai puțin inimi rupte.

Câteva zile mai târziu, până când amanții prin mijlocirea Synei au avutu ocașiune a se întâlni mai de multe ori fără a fi conturbați, planulă lui George de a păstră încă în secretă amorulă sēu dinaintea tatălui sēu a fostă întărită prin conversațiunea următoare avută cu acela.

Era după prânđu, damele esiră din sala de mănecare și bătrânulă conte, pre care vinulă ilu făcuse vorbărețu, întorcēndu-se cătră fiulă sēu observă: — Tu ești cu totulă altminte precum eram eu în vârsta ta, George. Nu te gândescă nici decătă, de a întemeiă o gospodăriă?

— Pentru așa ceva este încă destulă timp. Pōte, (Va urmă.)

că te voi surprinde și eu într'o zi, tată, — țise George voindă a întornă vorba.

— Acea mi-ar face o adevărată bucuriă, fetu meu. Numai te rogă să faci o alegere potrivită stărei tale și a te gândi, că ai datoriată — încătă se va putē — se rădici încă demnitatea casei nōstre.

— Cea din urmă nu mi se pare de totă de lipsă; nici nu pricepă, pentru-ce ună bărbatū, care are rangū și mărire la alegerea soției sale se nu se potă lipsi de aceste.

— Norocū, că nu te aude mămă-ta, contrariă contele Deveral, ea s'ar spăria de vederile tale. Ce ar fi de aristocrațiă, decât fruntașii aceleia arū gândi ca tine? În timpulă din urmă te-ai schimbată fōrte multă, nu cumva ești de părere a te face democratū?

— Te rogă de ertare, că mi-am espusă părerea cu atăta franchetă, dar d-ta m'ai învățatū să fiu tot-dēuna sincerū, — răspunse lordulă Deveral în unū tonū escusătorū.

— O atare sinceritate nu se șede la unū bărbatū de pozițiunea ta. Lasă-te de atari vederi, decât voescă să nu-mi esciți neplăcerea.

Înainte de ce George potă răspunde, întră intențiantulă cu epistole, pre cari primindu-le contele se confundă în cuprinsulă lorū.

Pentru tot-dēuna.

— Urmare. —

De-odată una dintre dēnsele strigă ca și convinsă: — E Laura!

— Laura? Ce te face să crești? — întrebă d-lă Zarifū atinsū.

— Da, da, ea este, — strigară cu satisfacție câteva voci cam alterate de mănecă contra ta.

— Probă? Probă? — insistă elu nēcăjitu.

Aci se schimbară câteva vorbe cu alusiuni mușcătore, pline de sarcasmū pentru tine.

— Ea este, — țise fără scrupulă Olga Cicuta, — căci numai ea ducea o vieță diferită de a nōstră, petrecându-și cēsurile prin pădure pe marginea isvōrelorū.

Am remarcătū, scumpa mea, — observă amiculă Laurei, — că aceste dame, cu cari după convorbirile lorū tu le fusesesi cu totulă inofensibilă și încă înțelegem, că cu unele aveai chiar legături, cu tōte aceste ele făceau felū de felū de conjecturi și credeau, că suntă stăpâne și au pētrunsū acțiunile cele mai secrete ale vieței tale. Ele dară, te încărcară de blamū și chiar în fața nobilului Zarifū avură temeritate de ați-se arătă ostile. —

Laura în ochii mei însă, tōtă acēsta pasiune, pe care o credū prea sinceră și reală nu slăbesce iubirea mea; nu întunecă dulcēța suveniriloră ce o întineresce;

mă gândescă la prima nōstră junete cu atătū focū și am unū nespusu dorū de a ne mai reîntālmi!... Suposițiunile mele se întemeiēză asupra realității faptelorū, căci bătrânulă Zarifū mi-a spusū în urmă că, câtū ai statū la mănăstire, ai fostū stăpănită de o vădită întristare. Căutai a fi singură, de sigurū ca să nu-ți turbure șirulă cugetăriloră tale intime, singurile, cari te hrăneau cu totă melancholia lorū! Tu iubescă dar multă! Suferi? Oh! câtū te plāngu, că nu sum aprōpe spre a te susținē și a putē să-ți versi tōtă durerea numai în sinulă meu!

Serie-mi, serie-mi multă, decât timpulă nu te-a recitū și decât amintirea zileloră nōstre de iubire te mai potē reapropria de mine. Ai contribui cu acēsta ca se aduci și tu o rață de vieță de bucurie și în sufletulă meu sbuciumatū de infortune. Te îmbrăcișezū

Rourela.“

Ceea ce pricinui Laurei acēsta scrisōre plină de unū simțemētū de milă, de iubire, de considerație și venită la timpū . . . își potē ori cine imagină — cu tōte aceste ea tăcū.

După trecere de o săptămână Laura mai primi și a două scrisōre din partea amicei sale și atunci prea multă mișcată, își readună tōtă forța spiritului, tōtă

energia facultăților sale sufletesci și între alte amintiri și destăinuirii intime despre viața lor socială reveni asupra punctului, care concentra în prezente toate ideile, sentimentele și aspirațiunile sale

„Scumpă amică, acum când am recăpătată orecare energiă, când cunosc devotamentul și-mi reamintesc discrețiunea ta, îți pot spune totu.

Când îți scriu aceea, ce se referă asupra unei profunde și secrete suferințe a sufletului meu, pot scrie liniștită însă nici odată veselă, așa dar, tu îmi vei erta ore cari pasage, cari îți voru pricinui impresiuni durerose.

Sórele palidă ală ăileloru de érnă nu apărase încă. Cu totu gerulă diminței o sanie însă trasă de patru cai sbură preste câmpii în sgomotulă clopoțeliloru ducându-mă la Priporu o proprietate, unde locuia o prietină. Mergeam să o viziteză, căci se află în convalescența după o grea bolă și despre care fusese informată din întâmplare. Nu ne vedusem încă dela începutulă tómnai — deci ea vedându-mă îmi exprimă o bucuriă fără sémănu.

În acea ăi petrecuți numai cu ea stându totă ăiua în camera sa. Când séra veni și trebui să se servescă cina, soțulă ei preferi de a o luă împreuna cu noi nefindu-i încă dênsei permisă de a eși în aerulă celă aspru deafară. Dóuă ore se petrecură într'ună chipă intimă și linișcită.

De-odată ună sgomota de vóce se auđi în curte, apoi în coridoră — se auđi încă vócea argașiloru, ce alergaseră să deschidă porțile și să prevină pe noi veniți, cari erau amortiți de geră, iar după trecere de câteva minute o servitoare apucă veselă înainte. Deschise o ușă laterală și lăsă să se vedă spre bucuria gazdei doi bărbați, dintre cari unulă salută familiară și cu expansiune.

— Bine ați venită — strigă transportată d-lu Priporu și se grăbi ai întimpină atrăgându-i prin invitațiuni amicale din încuadratura ușei, unde steteau interđis.

Celă dintăiu era fratele celă mai tineră ală d-lui Priporu și pre care îlă cunoseam indestulă, celă de ală doilea, care după cum ăieă îmi era cu totulă necunoscută, îmi fú prezentată sub numele poetică de Zefiră Vîrva, care mai târđiu îmi denotă chiar calitatea sa personală.

Visitele neasceptate, cari procurară surprisă, bucuriă, variațiune în acea ăi suferinței mele amice, ca prin farmecă o animară și astfel după ună quartă de óră, trecu și ea cu toți într'o altă cameră mai spațiosă, dar bine încăldită.

Nópteă era întunecósă și rece.

Convorbirea începú dela prima dată a fi generală fără animațiă, fără importanță; în urmă dupăce și noi

veniți cinară și-și mai reveniră întrămându-și forțele prin hrană și căldură ea deveni mai animată, mai interesantă.

Câtva timpă după mésză se aduseră ceaiurile și fiecare gânditoră séu vorbărețu printre sorbituri ne priyamă cu ună aeră prietenescă și încântată.

Zefiră Vêrva era june, frumosă, instruită, spirituală; avea în aerulă séu, în vorbele sale ceva așa de sinceră, așa de dulce, așa de insinuantă, încătă îmi rămase la inimă. Inteligița-i vie, bogată se potrivía de minune cu candórea inimei sale, cu frumșeța sa.

La ordinea ăilci era tocmai o dramă de amoră, care impresionase toate spiritele. Ea ocasionase mórtea unui june, care, ăieă elă, era ună amică ală séu din copilărie. Veronica, așa se numia prietina mea, îlă rogă a-i desfășură și ei toate peripețiile, ce se atribuiseră acestei istorii și care făcuse multă de vorbă. Toți îlă ascultamă cu duplu interesă: Pe de o parte întâmplările mișcătore, pe de alta imaginațiunea, tineréța vócei, dulcéța cuvinteloră, căldura simțeméntului, cu care se exprimă, expresiunea ochiloră séi adéncă de fermecători, în fine toate mișcărilor sufletului séu, ce-lă inspirau, — întregu esteriorulă séu ce atrăgea, mă făcú se devinú gânditoră, se-mi simtú inima băténdu de o răpire plăcută, de o senzație misteriosă, neexplicabilă. Dela prima dată Vêrva fú aprețiată și iubită, căci meritele sale erau o fórtă irezistibilă, ce mă atrăgeau și astfelă amorulă se revelă în inima mea.

A dóua ăi chiar de diminéța ei plecară. Afacerile îi reclamau în orașu. După câtă aflai interese grave de familie făcuseră, că Vêrva se vie din locuri mai depărtate prin apropiere, unde din întâmplare întâlnindu pe junele Priporu, îlă aduseseră în casa fratelui séu.

În séra următore părăsi și eu cu regretă pe amica mea.

Destinulă séu sórtea mea hotărise, că eu să întâlnescă pe Zefiră Vêrva și să-lă iubescă. Din acea sérá inchipuirea lui se amestecă neincetată în eugetulă meu și cu totă încrederea, ce o aveam în judecata mea ea însă din ăi în ăi mă aruncă într'o gândire fără frău, într'o luptă de hasarduri și de indoeli . . .

Câteva sêptémăni în urmă îlă întâlni. — Era însoțită totu de junele Priporu, acela cu care îlă vedusem în casa amiceei mele.

Miscarea repede ce făcú întorcéndu-se spre a mă vedé, mă emoționă și când poturămă fi aprópe îmi vorbi și elă și însoțitorulă séu deodată cu ună amestecă de politéță și de plăcută surprisă; ceva mai multă că se oferiră a mă însoți mai departe până la colțulă unei strade, unde trebui să ne despărțimă.

(Va urmă).

Diverse.

Isprăvile lui Păcala. D-lu Petru Dulfu a scris în versuri nesdrăvăniile lui Păcala, din care am publicat și noi o parte intitulată „Păcala însurată“ și le va publica într'unu volum sub titlul: „Isprăvile lui Păcala“ epopee populară în 24 de cânturi. Volumul va fi ilustrat de Jiquidi și Hlavsă, cunoscuții caricaturiști din București. Judecându după părțile ce autorul a publicat din această lucrare în „Revista Nouă“, „Vatra“, „Familia“ și în revista noastră, ne putem aștepta la o scriere interesantă. Prețul de abonament pentru România 2 lei 50 bani, pentru Austro-Ungaria 1 fl. La noi încă e depusă o listă. Adresa autorului: București, strada Bateriilor nr. 34.

Jiulă, revista pentru literatură și știință, ce a început a apărea odată pe lună la Târgu-Jiu în România în Nr. 1 are următorii cuprinși: 1) Dreptu începutu, articolu programu; 2) Grigore Alesandrescu, biografiă de George P. Parvulescu; 3) Umbra lui Mircea la Cozia, poezie de Gr. Alesandrescu; 4) Din comedia vieții de Ghionu; 5) Ancuța, poezie de Emanoel Părăeanu; 6) Castrul și drumul romanu din Gorjiu, de Alesandru Stefulescu; 7) Din săptămâna Patimelor, poezie de Em. Părăeanu; 8) Poveste vechiă, de Vasile Petrescu; 9) Och și stele, poezie de G. P. Parvulescu; 10) Cu ce trăescă omeni, poveste de Tolstoi de Clementu I. Bontea; 11) Flóre între flor, poezie de G. P. Parvulescu; 12) Adunarea și conservarea plântelor, de prof. I. Moisilă; 13) Valuri și valuri, poezie de Camilă; 14) Progresul în omenire de A. 15) Ertăț-o, poezie de E. Părăeanu; 16) Obosită de Dr. I. Urbeanu; 17) Pe ceri, poezie de E. Părăeanu; 18) Feliurim; 19) Apel; 20) Avisu și 21) Satiră. Apare în 15 a fie-carei luni și costă în România 8 lei, ér în străinătate 10 lei la anu.

Premiile Academiei române. Reproducem după „Familia“: În sesiunea generală din anul viitoru Academia Română va decerne următoarele premii: I. Premiul Năsturel-Herescu, din seria B., de 4000 lei, unei cărți cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela Ianuarie până la 31 Decembrie 1894; II. Premiul statului Eliade-Rădulescu, 5000 lei, unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1893 până la 31 Decembrie 1894; III. Premiul Asociațiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public, în suma de 1500 lei, celei mai bune cărți didactice în limba română dintre cele apărute în anul curent. Terminul presintării lucrărilor va fi până la 31 decembrie 1894; IV. Premiul statului Lazăr, de 5000 lei, celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect. „Igienă țărânului român. Locuința, încălzimintea și îmbrăcămintea. Alimentațiunea în diferite regiuni ale țării și în diferite

timpur ale anului“; V. Premiul G. San-Marinu, în suma de 2000 lei, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: „Considerațiuni asupra comerțului României cu țările străine atât la Orientu cât și la Occidentu, începându cu secolul alu XVI-lea până la 1860;“ VI. Premiul Neuschotz, de 2000 lei, pentru tratarea în limba română a următorului subiect: „Compendiu istoric asupra dezvoltării industriale la Români până în 1875“ Pentru aceste premii puse la concursu cu subiecte date terminul presintării lucrărilor va fi până la 1 septembrie 1894.

Academia română a mai publicat pentru anii mai îndepărtați următoarele concursuri: Premiul statului Lazăr, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1896 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1895, séu celei mai importante invențiuni științifice, făcută în același interval. Pentru aceeași sesiune se mai anunță următoarele: Premiul Alesandru Ioană Cuza, de 10.000 lei, subiectul: „Istoria Românilor dela Aurelianu până la fundarea principatelor“; premiul Alesandru Ioană Cuza, de 6000 lei, celei mai bune lucrări asupra următorului subiect: „Psihologia și metafisica poporului român după literatura populară“; premiul statului Eliade-Rădulescu de 5000 lei celei mai bune lucrări asupra subiectului: „Botanica populară română din punctul de vedere alu credințelor, datințelor și literaturii populare“, avându-se în vedere adunarea câtă se pôte mai bogată a materialului. Terminul presintării manuscriptelor la concursu pentru aceste lucrări va fi până la 1 Septembrie 1895.

Pentru sesiunea generală din 1897 se anunță următoarele concursuri: Marele premiu Năsturel-Herescu, din seria B, în suma de 12.000 lei, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1893 până la 31 Decembrie 1896; premiul statului Lazăr, de 5.000 lei, celei mai bune lucrări în limba română asupra următorului subiect: „Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și alu compozițiunii lor chimice“. Pentru sesiunea din 1898 se anunță premiul statului Eliade-Rădulescu, 5000 lei, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: „Considerațiuni istorice și geografice asupra Basarabiei înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinului, regiunii centrale și Bugiagului“. Pentru sesiunea din 1899 se publică premiul Alesandru Bodescu, de 1500 lei, pentru lucrarea următorului subiect: „Cercetări istorice asupra orașelor Chilia și Cetatea-Albă;“ premiul statului Lazăr, de 5000 lei, pentru tratarea subiectului: „Studiul hidrografic complet alu unuia din riurile Jiulă, Oltulă, Argeșulă, Ialomița și Siretulă“. Iară în sesiunea din 1900 se va dá premiul Hagi-Vasile, de 5000 lei, unei cărți scrise în limba română și publi

cată în timpul dela 1 Ianuarie 1894 până la 31 Decembrie 1899, ală cărei cuprinsu va fi: „Istoria comericiului la Români, séu starea actuală a comericiului în România, séu studiu asupra legislațiunei comerciale în statul român, séu ori ce alte subiecte privitoare la comericiul român“.

Procesul pentru aderență, intentat pentru aderența publicată în Nr. 219/893 ală Tribunei de cătră preoțimea tractului Bistriță cu ocașiunea procesului „Repliei“, s'a pertractat Marți în 12 Iunie inaintea curții cu jurați din Cluși.

Acusați au fost: Ioană Baci, preot în Șoimuș; Constantin Popă, preot în Herina; Alesandru Anca, preot în Chiraleș; Mihai Bungardean, preot în Bileagă; Eliseu Mureșan, preot în Șieu-Cristura; Vasile Nechiti, preot în Sebeșul de sus; Teodor Moldovan, preot în Măgheruș; Traian Deac, preot în Friș; Ioan Timariu, preot în Berlad; Ioan Barsean, preot în Sebeșul de jos; Nechita Suia, preot în Neț; Ioan Mureșan, cooperator în Cristura; apoi Andrei Balteș ca redactor responsabil și Ioan Popa Necș ca editor ală „Tribunei“.

Tribunalul s'a constituit ast-fel: Miko Imre, președinte; Carol Csizér și Vasiliu Nestora juți votanți. Jékei Dániel notar; Robert Lehman talmaciu.

Acușiunea a susținut-o procurorul Dr. Lázár Aurél; apărarea d-nii advocați români Dr. G. Ilea și Dr. G. Tripon.

Dintre acuși Eliseu Mureșan a fost absolvat, Nechita Suia și Mihailă Bungardean au fost condamnați la câte 2 luni închisore ordinară, iar ceialați la câte 3 luni închisore ordinară precum și la suportarea spese-lor de 67 fl. 50 cr. Andrei Balteș la 200 fl. și Popa Necș la 100 fl. amândă în ban. Ér din cauțiunea Tribunei s'au confiscat 300 fl. Ținuta preoților nostri a fost bărbătescă, ceace a dovedit, că vrednici conducători ai poporului sunt.

Procesul pentru aderență intentat contra inteligenței din Valea Bărgăului, care a fost a se pertracta la Cluși a 3-a di de Rusalii s'a sistat din motiv, că procurorul și-a retras acuș.

Guvernul Wekerle în 1 Iunie a. c. și-a dat dimisiunea și cu compunerea noului cabinet a fost încredințat banul Croației contele Khuen Hédervary. Acesta însă neputându-și împlini misiunea în cele din urmă sarcina de a formă noul cabinet a cădut éraš asupra lui Wekerle.

Astfel noi ministri sunt: Dr. Alesandru Wekerle, ministru președinte și de finanțe; Carol Hieronimi, la interne; Dr. Lorand Eötvös, la culte; Desideriu Szilágyi, la justiție; conte Iuliu Andrásy, ministru a latere; br. Fejérvary, ministru de resboiu; Josipovicu, ministru croat; Lukács de comerciu. Portofoliul ministrului de comunicațiune s'a concredut în modă provisoriu baronului Fejérvári. Programul noului ministeriu este totă eelă vechiă. Secretariul de statu din ministeriul de culte, Berzeviczy, este demisionat.

Prigonirea studenților români la universitatea din Cluși. In contra alor 43 studenți universitari români din Cluși s'a pornit procesul disciplinariu pentru ținuta lor în decursul procesului Memorandului și pentru redactarea apelurilor: „Cătră Poporul Român“ și a „Manifestului junimei academice române“. Tinerimea e solidară. Agitația e mare.

Dela Făgăraș. Comitela Guido v. Bauszner a propus în congregațiunea comitatului Făgăraș, sé se trimită guvernului o adresă, prin care sé se cêră reformarea legii electorale din Ardeal în înțelesul acela, că aci densus sé fie celă multă așa de mare ca în Ungaria. Propunerea s'a primită cu unanimitate.

Artista Agata Bârsescu jace greu morbosă în Viena. Dintr'o epistolă ce artista a adresată directorului de teatru reiasă, că artista Bârsescu suferă de o grea bolă de nervi, ce o torturează până la desperațiune. Se speră, că pre lângă bună îngrijire Domnișora Bârsescu se va reînșănătoșă. Despre starea greu morboasă a artistele se interesază tôte cercurile societății din Viena.

Cronică locală.

Esamenele de véră la școla confes. română gr. cath. din Bistrița s'au ținut Duminecă în 10 Iunie a. c. Salele de învățământ au fost ornate frumos, publicul numeros, respunsurile bune și respicate, atât d-na învățătoreasă câtă și d-nul învățator merită laudă și recunoscința noastră a tuturor. In special d-na învățătoreasă cu lucrurile de mână a fetitelor, cari acoperiau jumătate din păreții salei de învățământ, a pus în uimire pe cei de față.

Perchisiția domiciliară s'a făcută Luni în 11 Iunie a. c. dómnei Lucreția Gaélă, învățătoreasă la școla confes. română gr. cath. din Bistrița. Vicecapitanul orașului adecă cu un polițaiu, după ce s'au înfașosat la școlă, au făcută cunoscută dómnei învățătorese, ce tocmai era afară, motivul presentărei lor aci și pretinseră a-i introduce în apartamentul dinsei. Ajunși aci pretinseră sé fie introdus în sala de școlă, unde după instrucțiunea loră aveau a căută în pultul mesei hârtii antipatriotice. Li s'a făcută pe vóiă, dar în numitul pultă afară de creiune rupte, condeie și totă felulă de jucărei luate dela prunci școlari în timp când acestia nu erau atenți la prelegeri, n'au găsită nimic. Vedându-se înșelați vicecapitanul și inșoțiorului séu „și aci am pătită fiaseco“. De aci apoi merseră éraš în odăile dómnei învățătorese, unde găsiră esemplare din tôte foile, câte se află la redacțiunea revistei Minerva, pre cari d-na Gaélă le împrumutase spre cetire. Pre aceste-le-au cercat deamăruntul înșemnându, unde apare fiecare și cine e redactor. In timp, ce se petrecea acestă lucru, polițaiul adresă în tonă bruscă d-nei Gaélă unele întrebări, între cari „cine și-a poruncit sé mergi la tren, când au mers acușiți pentru Memorandul Domide și Tripon?“

la ce d-na învățătoare le-a răspuns cu bărbăția: „Deși nu te aflu competentă a pune astfel de întrebări răspund că m'a îndemnată inima mea, căci aceștia au fostu trași la judecată pentru noi toți“. La aserțiunea polițaiului, că cu aceea ocașiune a dusu la trenu și fetițe de scôlă, d-na Gaelă i-a replicat cu vorbe vrednice pentru întrebător: „aceea-i minciună sfruntată, altminte și decă ar-fi fostu așa, aceea nu te privește pe d-ta“. In sfirșit dupăce în timpu de o ôră au scormonitū tôte de prin 2 odăi — încercându a ecti și epistole private — și dupăce n'au aflatū nimicū compromițetorū s'au depărtatū buzați.

Perchisițiunī domiciliare s'au mai făcutū în Bistrița și la doi țeranī, dar și acolo nu s'a găsitū nimicū compromițetorū.

Românii și în jocū isū agitatori. Meseriașii românī din Bistrița au intenționatū a aranjā în ziua de Rusaliī în pădurea din prejma orașului o petrecere cu jocū. Pentru acestū scopū au înaintatū o cerere la capitanatulū orășenescū pentru a li se dā încuviințarea trebuincioasă. Capitanatulū inse a rezolvatū acēsta cerere nevinovatā în următoritulū mod: „In urma cererei înaintate de meseriașii românī din Bistrița pentru aranjarea unei petreceri cu jocū ținēnde în 17 Iunie a. e. în pădurea Schieferberg, sunteți încunoscințați, că acēsta cerere din motivū, că Românii folosescū acum tôte ocașiunea pentru ațitări și agitațiunī, nu se pôte încuviințā“.

Convocătorū.

Direcțiunea institutului de creditū și economii „**Șoimușana**“, societate pe acțiī, prin acēsta în urma decisului cu nrulū 2315/894 civ. a tribunalului reg. din Bistrița convôcă pe d-nii acționari a institutului pe **ziua de 18 Iunie 1894** st. n. dim. la 10 ôre în comuna Șoimușū la

ADUNARE GENERALĂ EXTRAORDINARĂ.

Obiecte:

1. Satorirea timpului pe durata căruia se înființază societatea.
2. Hotărîre asupra responsabilității fundatorilor în înțelesulū §§-lorū 152 și 154 din legea comercială.
3. Hotărîri asupra propunerilorū eventuale.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Demetriu Ciuta

Ioanū Baciū

Ioanū Margineanu

Ioanū Bărsanū

Vasile Baciū alui Dumitru.

Avisū.

Aducū la cunoscințā publică, că mi-am deschisū în **BISTRITĂ**, strada peste Podulū Budacului Nr. 18 0

lucrătore de mēsarū,

în care efectuescū orī ce lucru privitorū la măestria mea de mēsarū atātū ce privește lucrulū pentru clădiri câtū și celū privitorū la facerea de mobile cu promptitudine și cu prețuri moderate. Rogū sprijinulū on. publicū.

Cu stimă

VASILE LUNGU,
mēsarū.

C. ZINZ,

DENTISTŪ

diplomatū de universitatea ces. reg. din Viena

și

medicū practicū de mai mulți ani,

specialistū în morburile de gură și dinți,

precum și în pregătirea

de dinți artificiali și denturā întregă

pentru orice trebuințā,

prin unū metodū propriu schimbā mașina de mestecatū (de Cauciucū), pregătită defectuos, precum și aceea, care pentru îndelungă întrebuintare sēu care prin intervenirea schimbării tăleilor devine neîntrebuintăveră o aduce érășī în stare de a se putē folosi.

Ordinēzā dela ôrele 9—12 și dela 2—4

în **Bistrița**,

Strada Ungurēscă Nr. 4, etagiulū primū.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai înainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă, sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lătite și puține familii se voru afla la cari ară lipsi o mică provisiune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de cătră mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămorhoide** (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra **anemiei și asupra bôlelor ce isvoresc din acesta**, precum: **gâlbinare, dureri de capu nervose ș. a. m.** Aceste pilule purificătoare de sânge lucră așa de ușor, încât nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persone chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena** și costă o cutiă cu 15 pilule **21 cr.** v. a. Unu solu cu 6 cutii costă **1 fl. 5 cr.**, trimițându-se nefrancat cu rambursă **1 fl. 10 cr.** Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu solu cu pilule **1 fl. 25 cr.** inclusive francare, 2 suluri **2 fl. 30 cr.**, 3 suluri **3 fl. 35 cr.**, 4 suluri **4 fl. 40 cr.**, 5 suluri **5 fl. 20 cr.**, 10 suluri **9 fl. 20 cr.** Mai puțin de unu solu nu se pôte espeda.

N. B. În urma lătirei lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „**Pilule purificătoare de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea sunt veritabile, a căroru instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitură **I. Pserhofer** și cari pörtă pe capaculu cutiei totu aceeași iscălitură în colóre roșiă.

Dintre nenumărate scrisori, prin cari consumații acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuințat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesc de a-mi trimite 15 suluri din escelele D-tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu asta ocazie Vă aduc mulțămirea mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale. Cu distinsă stimă,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnie 12 Sept. 1887.
Stim. D-le! A fostu voința lui D-ău că pilulele D-v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea îl atribui D-v. Mă recisem în patul de leasă astfel încât nu mai puteam lucra și așa fi siguru deja mortă, decât nu m'ar fi scăpatu minunatele D-v. pilule. D-ău se vè binecuvintez de mi de ori. Am confiența, că pilulele D-v. m'ar vor face de totu sănătoșă, așa precum a folosit și altora.
Theresia Kuffic.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele măusei mele de 60 ani îs exprim că mă durosă mulțămire. Densa a suferit 5 ani de cataru la stomac cronic și de apă. Vieta i era unu chin și se credea deja de perdută. Prin întâmplare a

Liquer din plante de Alpi dela **W. Ottm. Bernhard** din Lin-dau în contra tuturor greutăților la stomacul. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumătate buteliă 1 fl. 40 cr.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule, a căroru instrucțiune este provădută cu iscălitura I. P S E R H O F E R și cari pörtă pe capaculu flă-cărei cutii totu aceeași iscălitură în colóre roșiă.

Susamintele specialității se află și în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12.

11—12

Aliă americană, celu mai bunu mijloc în contra tuturor spinării, junghiuri, ischiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghiuri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esentă pentru ochi, de **Dr. Romershausen** pentru întărirea și conservarea vederei, în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minnatul balsam englezesc o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei, **Fiakerpulver** în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutia 35 cr., cu trimiterea **Franzbranntwein** cu seu fără sare o sticlă 70 cr. [cată 60 cr.

Balsam contra degerăturii de **I. Pserhofer**, de mulți ani remediu contra suferințelor de degerătură de totu felul, precum și spre vindecarea ranelor forte învechite, 1 borcanu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso seu Gesundheitsalz unu remediu escelent în contra catarului, la stomacul, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată. unu pachet 1 fl.

Balsam în contra gusilor mijloc probat în contra umflăturii la gâtul, unu flaconu 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Esentă de vieta (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricatu, mistuirii rele, greutăți de totu felul, unu medicament de casă escelent, 1 flaconu 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asndărei picioarelor, asudatul picioarelor și mirosul neplăcut, conservă încălțăminte și este probat ca nesticăioșe. Prețulu unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Suculu-Spitzwegerich, unu medicament de casă forte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticlufe dimpreună cu trimitere franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de unu lungu siru de ani recunoscută de medici ca celu mai bunu mijloc pentru crescerea părului. Unu borcanu elegantu ajustat 2 fl.

Plastru universalu, de prof. **Stendel**, la rane din lovitură și la umflături învechite, ce se spargu periodic la picioare, la degetu, la rănile și aprinderile de țite și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probat de multe ori. Unu borcanu 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Sare universală purgativă, de **W. Bullrich**. Unu medicament de casă escelent, contra tuturor urmărilor digestiunii stricate, precum: durere de capu, amețelă, căcei la stomacul, acrelă în gâtul, suferințe hămoridale, constipațiune etc. Unu pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află tôte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin tôte diarele austro-ungare și la casul, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositu se voru procura la cerere promptu și ieftinu.

Trimiterile prin poștă se efectuează iute, decât se trimite prețulu înainte, comande mai mari și cu rambursă a prețulu.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.

Francu se efectuează acele comande mari, decât se trimite mai înainte și resp. porto postalul. În casulu acesta speșele postale sunt multu mai ieftine, decâtu la trimiteri cu rambursă.